

АЛІМПІЯДНЫЯ ЗАДАННІ ДЛІА ВУЧНІАЎ 9-11 КЛАСАЎ

Заданне 1. Перакладзіце прапанаваныя назоўнікі на беларускую мову. Укажыце, якімі гукамі адрозніваюцца беларускія словы і іх рускамоўныя адпаведнікі:

Максімальная колькасць балаў – 6.

Слова па-руску	Слова па-беларуску	Гукі, якімі адрозніваюцца
<i>Узор: бал</i>	<i>баль</i>	<i>[л] – [л']</i>
жёлудь		
медь		
шёлк		
подпись		
кровь		
юмор		

Заданне 2. Запішыце ў фанетычнай транскрыпцыі:

Максімальная колькасць балаў – 3.

Без мудрасці, без сумлення, без яблыка, без мёду, без жадання, без шакаладу.

Заданне 3. Падзяліце на марфемы наступныя словы:

Максімальная колькасць балаў – 5.

Лістапад (час, калі ападае лісце), варажбітка, двоеўладдзе, дзівосна, звяртаўся, падахвоціць, вымаўленне, гераічны, высунуцца, перамір’е.

Заданне 4. Запішыце фразеалагізмы, уставіўшы прапушчаны кампанент, у адпаведны слупок табліцы:

Максімальная колькасць балаў – 6.

Фразеалагізм	Значэнне фразеалагізма
лёгка на ...	‘удачлівы пры пачынанні чаго-небудзь’
лёгка на ...	‘прыходзіць як раз тады, калі пра яго думаюць, успамінаюць’
лёгка на ...	‘сгільны да балбатлівасці, залішне гаваркі’
лёгка на ...	‘ахвотна можа пайсці, паехаць куды-небудзь’
лёгка на ...	‘схільны да абяцанняў’
лёгка на ...	‘можа хадзіць без стомы доўга і хутка’

Заданне 5. Пастаўце прапанаваныя дзеясловы ў форме 2 асобы адзіночнага і множнага ліку:

Максімальная колькасць балаў – 3.

Гультаяваць, пад’есці, аддаць, падпячы, віць, сцерагчы.

Заданне 6 . Вызначце разрад лічэбнікаў. Запішыце прапанаваныя лічэбнікі ў форме творнага і меснага склонаў:

Максімальная колькасць балаў – 8.

Лічэбнік	Разрад лічэбніка	Творны склон	Месны склон
тры сёмыя			
абодва			
паўтара			
пяцьдзясят			
дзве			
шэсцьсот			
сто			
восемдзясят			

Заданне 7. Вызначце, якой часцінай мовы і якім членам сказа з’яўляюцца выдзеленыя ў народных выслоўях словы:

Максімальная колькасць балаў – 5.

Выслоўе	Часціна мовы	Член сказа
Галодны кум і рэдзьку хрум .		
Дагэтуль былі гулі , пакуль лапці абулі		
Купіў бы сядло, ды грошай гало .		
Іншая рада горай як здрада.		
Без хлеба яда – да парога хада .		

Заданне 8. Перакладзіце тэкст на беларускую мову. Укажыце назву твора, пра які ідзе гаворка ў тэксце, і яго аўтара.

Максімальная колькасць балаў – 10.

Пьеса была напісана почти полвека назад, в те времена, когда мир только начинал превращаться в большое реалити-шоу; и тогда казалось, что эти процессы вполне можно предотвратить. Главный герой свою философию черпает из книг, но суть неизменна: знание само по себе еще не есть благо. В судьбе отдельно взятой семьи сконцентрирована жизнь целого мира, где семья

– лишь кривое зеркало, в котором отражаются шестидесятые и, безусловно, – современные нам 2000-е.

Заданне 9. Запішыце словы, якія пачынаюцца на літару М у адпаведнасці з прыведзенымі значэннямі:

Максімальная колькасць балаў – 5.

1) Уяўная замкнутая крывая лінія, якая праходзіць цераз полюсы зямнога шара і перасякае экватар. 2) Лік і колькасць, роўная тысячы тысяч. 3) Незлічоная колькасць (зорак). 4) Работнік міліцыі. 5) З’ява кароткай успышкі невялікага нябеснага цела, якое ўлятае ў зямную атмасферу з міжпланетнай прасторы. 6) Цвёрдае касмічнае цела, якое нагадвае каменна-металічную масу, што падае на Зямлю з міжпланетнай прасторы. 7) Соус з алею, ячнага жаўтка, воцату, гарчыцы і іншых прыпраў. 8) Член мафіі. 9) Лялька, якой кіруе акцёр пры дапамозе спецыяльнага прыстасавання. 10) Гатунак ледзянцоў.

1. м										2. м					
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------	--	--	--	--	--

3. м						
------	--	--	--	--	--	--

4. м									
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5. м						6. м								
------	--	--	--	--	--	------	--	--	--	--	--	--	--	--

7. м						8. м						
------	--	--	--	--	--	------	--	--	--	--	--	--

9. м									
------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

10. м								
-------	--	--	--	--	--	--	--	--

Заданне 10. Запішыце сказ і расставце неабходныя знакі прыпынку. Вызначце тып складанага сказа, колькасць частак у ім.

Максімальная колькасць балаў – 3.

Кажуць усе зэлачкі на Купалле чаруюць-лекуюць а вада на ўсходзе сонца залатая заварожаная як увойдзеш у яе то дзівосна здаровым прыгожым і мужным станеш.

***Звесткі неабходна ўказваць поўнасю і разборліва.**

Адказы варта даслаць да 30 снежня 2019 года.

Поспехаў!

kastritsa@gsu.by

246019 г. Гомель, вул. Савецкая, 104, філалагічны факультет, школа юнага моваведа і літаратара